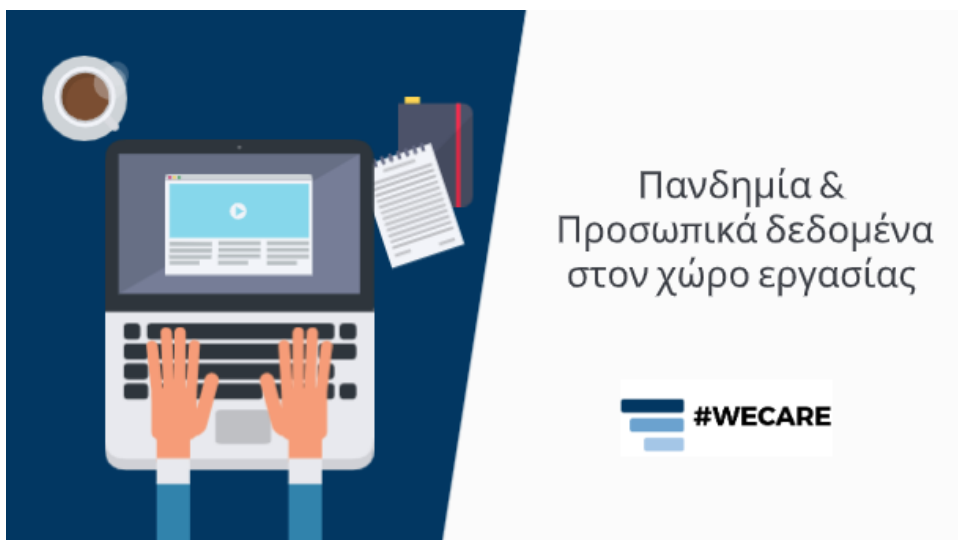

ΠΑΝΔΗΜΙΑ ΚΑΙ ΠΡΟΣΩΠΙΚΑ ΔΕΔΟΜΕΝΑ ΣΤΟ ΧΩΡΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Last Update 31/03/2020

Η πανδημία του κοροναϊού έχει ανατρέψει τις κανονικότητές μας με τρόπο σαρωτικό, δημιουργώντας μια νέα αχαρτογράφητη πραγματικότητα με πολλά μέτωπα. Ένα από αυτά είναι η διαχείριση θεμάτων προστασίας προσωπικών δεδομένων στο χώρο της εργασίας κατά τη διάρκεια της πανδημίας.

ΠΑΤΗΣΤΕ [ΕΔΩ](#) ΓΙΑ ΤΟ VIDEO ΤΗΣ GEP ΜΕ ΤΑ ΜΕΤΡΑ ΠΡΟΛΗΨΗΣ!

Πανδημία και Προσωπικά δεδομένα στο χώρο εργασίας

Η πανδημία του κοροναϊού έχει ανατρέψει τις κανονικότητές μας με τρόπο σαρωτικό, δημιουργώντας μια νέα αχαρτογράφητη πραγματικότητα με πολλά μέτωπα. Ένα από αυτά είναι η διαχείριση θεμάτων προστασίας προσωπικών δεδομένων στο χώρο της εργασίας κατά τη διάρκεια της πανδημίας. Οι καταστάσεις που καλούμαστε όλοι να αντιμετωπίσουμε είναι πρωτόγνωρες και είναι λογικό να μην υπάρχουν έτοιμες λύσεις, σε πρακτικό και θεσμικό επίπεδο, για τα νέα προβλήματα που έχουν αναδειχθεί. Παρακάτω, παραθέτουμε για διευκόλυνσή σας, τις απαντήσεις σε μερικά από τα πιο συχνά ερωτήματα που έχουν ανακύψει σχετικά με την προστασία των προσωπικών δεδομένων στον χώρο της εργασίας:

1. Επιτρέπεται η συστηματική θερμομέτρηση των εργαζομένων και καταγραφή των αποτελεσμάτων αυτής ή η εγκατάσταση θερμικής κάμερας στις εισόδους των εγκαταστάσεων /καταστημάτων;

Σύμφωνα με τον ν. 3850/2010, ο εργοδότης έχει την υποχρέωση να λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα ώστε να διασφαλιστεί η υγεία και η ασφάλεια των εργαζομένων (βλ. κυρίως άρθρα 42, 45, 49). Σε αυτό το πλαίσιο της διασφάλισης της υγείας και της ασφάλειας των εργαζομένων, νομιμοποιείται ο εργοδότης να επεξεργάζεται δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα των εργαζομένων του, εφόσον τηρείται βέβαια η αρχή της αναλογικότητας και δεν παραβιάζεται το θεσμικό πλαίσιο περί προστασίας των προσωπικών δεδομένων (Γενικός Κανονισμός Προσωπικών Δεδομένων και ν. 4624/2019).

ΠΑΤΗΣΤΕ [ΕΔΩ](#) ΓΙΑ ΤΟ VIDEO ΤΗΣ GEP ΜΕ ΤΑ ΜΕΤΡΑ ΠΡΟΛΗΨΗΣ!

Στις κατευθυντήριες γραμμές που εξέδωσε η ελληνική Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα -ΑΠΔΠΧ (δείτε [εδώ](#)) υπενθυμίζεται ότι η νομοθεσία περί προσωπικών δεδομένων (Γενικός Κανονισμός Προσωπικών Δεδομένων και ν. 4624/2019) δεν εφαρμόζεται εάν τα προσωπικά δεδομένα δεν έχουν περιληφθεί σε σύστημα αρχειοθέτησης σε περίπτωση μη αυτοματοποιημένης (χειροκίνητης) επεξεργασίας ή δεν έχουν περιληφθεί σε αυτοματοποιημένη επεξεργασία.

Επομένως μια θερμομέτρηση που γίνεται με μη αυτοματοποιημένο τρόπο και δεν καταγράφονται τα αποτελέσματα αυτής συνιστά επεξεργασία προσωπικών δεδομένων εκτός πεδίου εφαρμογής του ΓΚΠΔ.

Από εκεί και πέρα, η Αρχή δηλώνει ότι δεν μπορεί εκ προοιμίου να αποκλειστεί ως απαγορευμένη οποιαδήποτε πράξη επεξεργασίας, ιδίως στην παρούσα χρονική στιγμή και πρωτόγνωρη συγκυρία. Επισημαίνει, όμως, ότι η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που παρουσιάζουν επαχθή χαρακτήρα, όπως π.χ. η θερμομέτρηση στην είσοδο του χώρου εργασίας, θα πρέπει να λαμβάνει χώρα αφού θα έχει προηγουμένως αποκλειστεί κάθε διαθέσιμο πρόσφορο μέτρο. Αντίθετα, μια συστηματική, διαρκής και γενικευμένη συλλογή προσωπικών δεδομένων που οδηγεί στην κατάρτιση και συνεχή ανανέωση προφίλ υγείας εργαζομένων, δύσκολα θα μπορούσε να χαρακτηριστεί ως σύμφωνη με την αρχή της αναλογικότητας.

Στις ελάχιστες και όλως εξαιρετικές εκείνες περιπτώσεις που τυχόν κριθεί ότι η εγκατάσταση θερμικής κάμερας είναι το μόνο πρόσφορο μέτρο για τη διασφάλιση της υγείας στον χώρο εργασίας, θα πρέπει, κατά τη γνώμη μας, να εκπονηθεί σχετική μελέτη εκτίμησης αντικτύπου (DPIA), η οποία θα τεκμηριώνει την τήρηση της αρχής της αναλογικότητας και θα υποδεικνύει τα ενδεδειγμένα μέτρα ασφάλειας (π.χ. προσδιορισμός του προσωπικού που θα είναι εξουσιοδοτημένο να έχει πρόσβαση στα δεδομένα/προσδιορισμός του χρόνου λειτουργίας της κλπ).

2. Μπορώ να ζητήσω από τους εργαζόμενους της επιχείρησής μου να συμπληρώσουν ερωτηματολόγιο σε σχέση με την κατάσταση της υγείας τους (π.χ αν παρουσιάζουν κάποια συμπτώματα οι ίδιοι ή οι συγγενείς τους);

Όπως είδαμε και παραπάνω, κατά την ΑΠΔΠΧ κανένα μέτρο δεν μπορεί να αποκλειστεί εκ προοιμίου ως απαγορευμένο από τη νομοθεσία περί προστασίας προσωπικών δεδομένων υπό τις παρούσες συνθήκες. Σε κάθε, όμως, περίπτωση θα πρέπει να τηρείται η αρχή της αναλογικότητας.

ΠΑΤΗΣΤΕ [ΕΔΩ](#) ΓΙΑ ΤΟ VIDEO ΤΗΣ GEP ΜΕ ΤΑ ΜΕΤΡΑ ΠΡΟΛΗΨΗΣ!

Επομένως η συμπλήρωση ερωτηματολογίου σχετικά με την κατάσταση της υγείας των εργαζομένων θα είναι νομικά ανεκτή μόνο αν δεν υπάρχει κανένα άλλο πρόσφορο μέτρο για την επίτευξη του επιδιωκόμενου σκοπού, δηλαδή της διασφάλισης της υγείας και της ασφάλειας στον χώρο εργασίας. Ακόμη, όμως, κι αν αξιολογηθεί ως τελείως απαραίτητη μια τέτοια επεξεργασία προσωπικών δεδομένων (ο εργοδότης θα πρέπει να είναι σε θέση να τεκμηριώσει ότι κάτι τέτοιο συμβαίνει), σε καμία περίπτωση δεν θα μπορεί αυτή να είναι συστηματική και διαρκής και να οδηγεί στη δημιουργία προφίλ υγείας των εργαζομένων.

Επειδή η συμπλήρωση ερωτηματολογίου με δεδομένα υγείας είναι ένα επαχθές μέτρο που μόνο σε απολύτως εξαιρετικές περιπτώσεις θα περάσει το τεστ της αναλογικότητας, προτείνεται να διερευνηθούν άλλοι ηπιότεροι τρόποι πληροφόρησης σχετικά με την κατάσταση της υγείας των εργαζομένων π.χ. προφορική ενημέρωση/ πρόσκληση των εργαζομένων να δηλώσουν αυτοβούλως τα όποια συμπτώματα έχουν στον ιατρό εργασίας προκειμένου αυτά να αξιολογηθούν αρμοδίως.

3. Μπορώ να ενημερώσω το προσωπικό ότι κάποιος εργαζόμενος είναι φορέας του κοροναϊού;

Ο εργοδότης οφείλει να ενημερώνει τους εργαζόμενους σχετικά με κρούσματα στον χώρο εργασίας (βλ. ν. 3850/2010 και υποχρέωση εργοδότη να διαφυλάσσει την υγεία και την ασφάλεια των εργαζομένων). Θα πρέπει, όμως, η σχετική ενημέρωση να πραγματοποιείται στο πλαίσιο της αρχής της αναλογικότητας. Αυτό σημαίνει ότι δεν

ΠΑΤΗΣΤΕ [ΕΔΩ](#) ΓΙΑ ΤΟ VIDEO ΤΗΣ GEP ΜΕ ΤΑ ΜΕΤΡΑ ΠΡΟΛΗΨΗΣ!

κατονομάζεται, ούτε με άλλον τρόπο προσδιορίζεται αυτός που είναι φορέας του κοροναϊού, εκτός αν αυτό είναι τελείως απαραίτητο.

Σε περιπτώσεις που είναι απαραίτητο να αποκαλυφθεί το όνομα του εργαζόμενου ο οποίος είναι φορέας του κοροναϊού, θα πρέπει, σύμφωνα πάντα με την αρχή της διαφάνειας, προηγουμένως να ενημερωθεί ο εργαζόμενος. Πάντως, η ΑΠΔΠΧ επισημαίνει ότι δεν είναι επιτρεπτή η γνωστοποίηση σε τρίτους πληροφοριών για την κατάσταση υγείας των υποκειμένων των δεδομένων, αν κάτι τέτοιο δημιουργεί κλίμα προκατάληψης και στιγματισμού σε βάρος τους. Επίσης η ΑΠΔΠΧ μας υπενθυμίζει στις κατευθυντήριες γραμμές της ότι η από μέρους των ήδη νοσούντων από τον κοροναϊό ασθενών οικειοθελής δημοσιοποίηση της κατάστασης της υγείας τους συνιστά σύμφωνα με το άρθρο 9 παρ. 2 εδ. ε' ΓΚΠΔ νομική βάση επεξεργασίας των συγκεκριμένων δεδομένων υγείας υπό τον όρο της τήρησης των αρχών του άρθρου 5 ΓΚΠΔ.

4. Μπορώ να ενημερώσω τις δημόσιες αρχές υγείας σχετικά με κρούσματα εργαζομένων στην επιχείρησή μου;

Ο εργοδότης μπορεί σύμφωνα με τον ΓΚΠΔ και τον ν. 4624/2019 να κοινοποιήσει δεδομένα υγείας των εργαζομένων σε δημόσιους φορείς υγείας με σκοπό τη γενικότερη αντιμετώπιση του φαινομένου της πανδημίας του κοροναϊού και τον περιορισμό της εξάπλωσής του εφόσον α) έχει τη συγκατάθεση του εργαζομένου (άρθρο 9 παρ. 2α ΓΚΠΔ) ή β) αυτό είναι απολύτως απαραίτητο για λόγους ουσιώδους δημοσίου συμφέροντος το οποίο προβλέπεται ρητά από εθνικό ή ενωσιακό νόμο (9 παρ. 2ζ ΓΚΠΔ) ή γ) αυτό είναι απολύτως απαραίτητο για λόγους δημοσίου συμφέροντος στον τομέα της δημόσιας υγείας (9 παρ. 2θ ΓΚΠΔ).

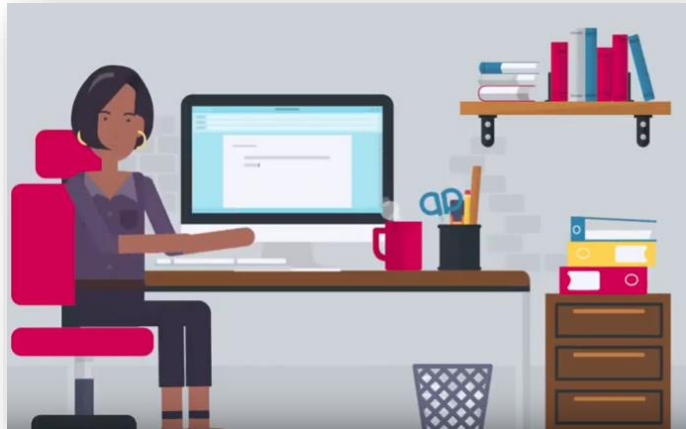
5. Λόγω της πανδημίας, ένας μεγάλος αριθμός εργαζομένων δουλεύει πλέον από το σπίτι. Ποια μέτρα ασφαλείας θα πρέπει να ληφθούν;

Η πανδημική εξάπλωση του κοροναϊού επηρέασε όλο το φάσμα της παραγωγικής δραστηριότητας στην χώρα μας, κατευθύνοντας ένα μεγάλο μέρος των εργαζομένων στην τηλεργασία. Η τηλεργασία, μολονότι δεν έρχεται σε σύγκρουση με την προστασία των προσωπικών δεδομένων, δημιουργεί αυξημένες ανάγκες για τη λήψη μέτρων ασφαλείας έτσι ώστε να διασφαλιστεί η ακεραιότητα των προσωπικών δεδομένων που επεξεργάζονται οι εργαζόμενοι για λογαριασμό του εργοδότη τους, ενώ δουλεύουν στο σπίτι.

ΠΑΤΗΣΤΕ [ΕΔΩ](#) ΓΙΑ ΤΟ VIDEO ΤΗΣ GEP ΜΕ ΤΑ ΜΕΤΡΑ ΠΡΟΛΗΨΗΣ!

Η ιρλανδική εποπτική αρχή προστασίας προσωπικών δεδομένων έχει αναρτήσει πολύ χρήσιμες οδηγίες σχετικά με τα μέτρα ασφαλείας που θα πρέπει να λαμβάνονται κατά την τηλεργασία (για την σχετική ανάρτηση βλ. [εδώ](#)). Πρώτα απ' όλα επισημαίνεται ότι οι συσκευές που χρησιμοποιούνται στην τηλεργασία (USBs, τηλέφωνα,

φορητοί υπολογιστές, tablets) θα πρέπει να διαθέτουν τις απαραίτητες ενημερώσεις για τα λειτουργικά συστήματα, προγράμματα anti-virus κλπ. Εάν οι εργαζόμενοι χρησιμοποιούν τις δικές τους συσκευές για να έχουν πρόσβαση στο πληροφορικό σύστημα της εταιρείας, θα πρέπει να χρησιμοποιούνται αποτελεσματικοί έλεγχοι πρόσβασης (όπως έλεγχος ταυτότητας πολλαπλών παραγόντων και ισχυροί κωδικοί πρόσβασης). Όταν αυτό είναι εφικτό, θα πρέπει τα προσωπικά δεδομένα, ιδιαίτερα τα ευαίσθητα δεδομένα, να είναι κρυπτογραφημένα έτσι ώστε να ελαχιστοποιηθεί ο κίνδυνος διαρροής δεδομένων σε περίπτωση απώλειας/κλοπής της συσκευής. Σε κάθε περίπτωση, θα πρέπει να αποσταλεί στους εργαζόμενους η πολιτική χρήσης κινητών συσκευών της εταιρείας, η οποία θα υποδεικνύει συγκεκριμένα μέτρα ασφαλείας (π.χ. η συσκευή χρησιμοποιείται σε ασφαλή τοποθεσία, με ελαχιστοποιημένη δυνατότητα τρίτου προσώπου να δει την οθόνη, η συσκευή πρέπει να κλειδώνει αν απομακρυνθεί ο χρήστης για κάποιο χρονικό διάστημα, η συσκευή είναι κλειστή/αποθηκευμένη με ασφάλεια όταν δεν χρησιμοποιείται). Αν μια συσκευή χαθεί ή κλαπεί, θα πρέπει, όπου αυτό είναι δυνατό, να πραγματοποιηθεί απομακρυσμένη διαγραφή της μνήμης.

Αντίστοιχη πολιτική θα πρέπει να εφαρμόζεται και στον τομέα της ηλεκτρονικής αλληλογραφίας. Οι εργαζόμενοι θα πρέπει να χρησιμοποιούν τους επαγγελματικούς και όχι τους προσωπικούς τους λογαριασμούς. Αν δεν υπάρχει τέτοια δυνατότητα, θα πρέπει να χρησιμοποιείται κρυπτογράφηση κατά την διαβίβαση των προσωπικών δεδομένων και να αποφεύγεται η οποιαδήποτε αναφορά προσωπικών/εμπιστευτικών πληροφοριών στο θέμα των μηνυμάτων.

ΠΑΤΗΣΤΕ [ΕΔΩ](#) ΓΙΑ ΤΟ VIDEO ΤΗΣ GEP ΜΕ ΤΑ ΜΕΤΡΑ ΠΡΟΛΗΨΗΣ!